

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

Філологічний факультет
Кафедра перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО



Проректор з науково-педагогічної роботи

Сергій Слободян
Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Юрислінгвістика

Legal linguistics

рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>
галузь знань	<i>В Культура, мистецтво і гуманітарні науки</i>
спеціальність	<i>В ІІ Філологія</i>
освітня програма	<i>Юридичний переклад</i>
тип дисципліни	<i>обов'язкова</i>
мова викладання	<i>українська</i>

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Юрислінгвістика» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань В Культура, мистецтво і гуманітарні науки спеціальності В11 Філологія освітньої програми «Юридичний переклад»

«29» серпня 2025 року. – 18 с.

Розробник:

Ірина ВОРЧАКОВА, к. політ. наук, доцент, доцент кафедри перекладу

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Юрислінгвістика» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми

«Юридичний переклад»

д. філол. н., доцент

Олена ГОГОРЕНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Юрислінгвістика» розглянуто на засіданні кафедри перекладу

Протокол № 1 від *«29» серпня* 2025.

Завідувач кафедри

Анжеліка СОЛОДКА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Юрислінгвістика» розглянуто Навчально-методичною комісією філологічного факультету

Протокол № 1 від *«10» вересня* 2025.

Голова комісії

Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Юрислінгвістика» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Юрислінгвістика» затверджена Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 7 від *«24» вересня* 2025.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	5
3. Передумови для вивчення дисципліни	6
4. Очікувані результати навчання	6
5. Програма навчальної дисципліни	8
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	12
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	12
8. Критерії оцінювання результатів навчання.....	14
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	16
10. Рекомендовані джерела інформації.....	17

ВСТУП

Анотація

Вивчення дисципліни «Юрислінгвістика» передбачає надання студентам бакалаврату можливості розвитку мовної компетенції та стратегії, необхідної для ефективної участі в процесі навчання на першому рівні вищої освіти та у майбутній професійній діяльності.

Для студентів освітньої програми «Юридичний переклад» практичну необхідність має розуміння законів юридичного мовлення, юридичних термінів, оскільки недосконале мовно-термінологічне оформлення зовнішньої форми права може викликати неоднозначне застосування правових норм і тим самим завдати шкоди правам громадян та інтересам держави. Вимоги мовної досконалості тексту закону, максимальної точності і логічності викладу правових норм, стилістичної довершеності, суворості нормативності зумовлюють значну увагу юридичних перекладачів до мови і засобів формулювання правової думки в усіх її формах.

Ключові слова: юридичний переклад, правові норми, юридичні терміни, юридичне мовлення.

Abstract

The study of the discipline "Legal Linguistics" involves providing undergraduate students with the opportunity to develop language competence and strategies necessary for effective participation in the learning process at the first level of higher education and in future professional activities.

For students of the educational program "Legal Translation", an understanding of the laws of legal speech, legal terms is of practical necessity, since imperfect linguistic and terminological design of the external form of law can cause ambiguous application of legal norms and thereby harm the rights of citizens and the interests of the state. The requirements for linguistic perfection of the text of the law, maximum accuracy and logic of the presentation of legal norms, stylistic perfection, strict normativeness determine the significant attention of legal translators to language and means of formulating legal thought in all its forms.

Keywords: legal translation, legal norms, legal terms, legal speech.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: В Культура, мистецтво і гуманітарні науки	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: В11 Філологія (освітня програма «Юридичний переклад»)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	-
Електронна адреса РПНД на сайті Університету: https://nuos.edu.ua/studentu/polozhennya-nuk/opis-opp/opp-p-juridichnij-pereklad-bakalavr/		Семестр:	
Загальна кількість годин – 120		1-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 4.		Лекції	
	15	–	
	Практичні заняття		
	45 год	-	
	Самостійна робота		
	60 год	-	
	Індивідуальні завдання		
	–	–	
Вид контролю: екзамен			
Форма контролю: комбінована			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Юрислінгвістика» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких **компетентностей**:

- ЗК 06. Здатність до пошуку, опрацювання й аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 07. Уміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
- ФК 02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумов для вивчення дисципліни немає.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких **програмних результатів навчання**:

- ПРН 02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати і систематизувати.
- ПРН 06. Використовувати інформаційні і комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих завдань і проблем професійної діяльності.
- ПРН 07. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови і мовлення і використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади юридичної лінгвістики

Тема 1. Предмет, мета, завдання курсу «Юрислінгвістика» [2, стор. 160-167; 3, стор. 5-15; 4, стор. 6-18; 5, стор. 10-15; 7, стор. 5-38].

Тема 2. Мова і право як найвизначніші цінності культури [1, стор.34-45; 2, стор.160-162].

Тема 3. Правове регулювання мовної політики в Україні [1, стор. 48-63; 4, стор. 37-52; 13, стор. 175-178].

Тема 4. Мова судочинства, її правовий статус та особливості [3, стор. 23-38; 4, стор. 53-60; 8, стор. 53-68; 16, стор. 33-52].

Тема 5. Юридичний переклад [3, стор.25-34; 9, стор. 48-65; 5, стор.54-67; 8, стор. 22-87].

Тема 6. Судова лінгвістика [4, стор. 69-85; 5, стор. 11-127; 6, стор. 123-139; 9, стор. 46-87].

Змістовий модуль 2. Юридико-лінгвістичне тлумачення нормативно-правових текстів

Тема 7. Юридична термінологія: походження, закономірності розвитку, джерела поповнення [1, стор. 48-90; 3, стор. 6-13; 10, стор. 3-8; 12, стор. 168-174].

Тема 8. Лексико-семантична та функціонально-стилістична характеристика юридичних термінів. [3, стор. 27-33; 4, стор. 115-136; 5, стор. 228-254; 6, стор. 113-121].

Тема 9. Морфологічні та синтаксичні ознаки текстів нормативно-правових актів [4, стор. 145-180; 5, стор. 240-268; 7, стор. 189-225].

Тема 10. Юридична текстологія та юридична герменевтика [3, стор. 13-20; 11, стор. 126-131; 12, стор. 168-174; 15, стор. 134-167; 16, стор. 98-102].

Тема 11. Інтерпретація юридичних текстів [3, стор. 20-25; 11, стор. 126-131; 12, стор. 168-174; 14, стор. 8-64; 17, стор. 101-132].

Тема 12. Редагування документів [8, стор. 387-410; 9, стор.237-254; 15, стор.132-154].

Змістовий модуль 3. Лінгвістичні аспекти юридичної техніки та лінгвістична експертиза

Тема 13. Експертний лінгвістичний аналіз як елемент нормотворчості. Лінгвістична експертиза законопроектів [15, стор. 124-137; 16, стор. 142-156; 17, стор. 287-301].

Тема 14. Лінгвістичний потенціал невербальних експертиз [4, стор. 127-138; 6, стор. 135-152; 14, стор. 115-134].

Тема 15. Словесні технології у правосудді. Усне й писемне мовлення у практиці юриста [5, стор. 321-344; 7, стор. 328-348; 8, стор. 349-358; 17, стор. 289-311].

Тема 16. Юридизація мовно-мовленневих порушень [3, стор. 34-39; 5, стор. 338-345; 8, стор. 459-496].

Тема 17. Конфліктне функціонування мови [3, стор. 34-39; 5, стор. 346-356; 8, стор. 502-548].

Тема 18. Мовна агресія, мовне насилля та мовний екстремізм [3, стор. 53-64; 5, стор. 368-382; 8, стор. 550-572].

Тема 19. Лінгвістичний та юридичний статус інвективи [3, стор. 39-45; 5, стор. 384-467; 8, стор. 575-589].

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Денна форма						Заочна форма					
	Кількість годин											
	усього	у тому числі					усього	у тому чи				
л		п	лаб	інд	с.р	л		п	лаб	інд	с.р	
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади юридичної лінгвістики												
Тема 1. Предмет, мета, завдання курсу «Юрислінгвістика»	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 2 Мова і право як найвизначніші цінності культури	5		2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Правове регулювання мовної політики в Україні	5		2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Мова судочинства, її правовий статус та особливості	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Юридичний переклад	8		4	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Судова лінгвістика	7	1	2			4	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	40	5	14	-	-	21	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Юридико-лінгвістичне тлумачення нормативно-правових текстів												
Тема 7. Юридична термінологія:	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-

Назви змістових модулів і тем	Денна форма					Заочна форма							
	Кількість годин												
	усього	у тому числі					усього	у тому чи					
л		п	лаб	інд	с.р	л		п	лаб	інд	с.р		
походження, закономірності розвитку, джерела поповнення													
Тема 8. Лексико-семантична та функціонально-стилістична характеристика юридичних термінів	7		4	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Морфологічні та синтаксичні ознаки текстів нормативно-правових актів	7		4	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Юридична текстологія та юридична герменевтика	7		4	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Інтерпретація юридичних текстів	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Редагування документів	5		2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	40	4	18	-	-	18	-	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 3. Лінгвістичні аспекти юридичної техніки та лінгвістична експертиза													
Тема 13. Експертний лінгвістичний аналіз як елемент нормотворчості. Лінгвістична експертиза законопроектів	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 14. Лінгвістичний потенціал невербальних експертиз	5		2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 15. Словесні технології у правосудді. Усне й писемне мовлення у практиці юриста	5		2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 16. Юридизація мовно-мовленневих порушень	7	2	2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 17. Конфліктне функціонування мови	5		2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 18. Мовна агресія, мовне насилля та мовний екстремізм	5		2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
Тема 19.	6	2	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-

Назви змістових модулів і тем	Денна форма					Заочна форма							
	Кількість годин												
	усього	у тому числі					усього	у тому чи					
л		п	лаб	інд	с.р	л		п	лаб	інд	с.р		
Лінгвістичний та юридичний статус інвективи													
Разом за змістовим модулем 3	40	6	13	-	-	21	-	-	-	-	-	-	-
Разом за курсом	120	15	45	-	-	60	-	-	-	-	-	-	-

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Предмет, мета, завдання курсу «Юрислінгвістика»	2
2	Мова і право як найвизначніші цінності культури	2
3	Правове регулювання мовної політики в Україні	2
4	Мова судочинства, її правовий статус та особливості	2
5	Юридичний переклад	4
6	Судова лінгвістика	2
7	Юридична термінологія: походження, закономірності розвитку, джерела поповнення	2
8	Лексико-семантична та функціонально-стилістична характеристика юридичних термінів	4
9	Морфологічні та синтаксичні ознаки текстів нормативно-правових актів	4
10	Юридична текстологія та юридична герменевтика	4
11	Інтерпретація юридичних текстів	2
12	Редагування документів	2
13	Експертний лінгвістичний аналіз як елемент нормотворчості. Лінгвістична експертиза законопроектів	2
14	Лінгвістичний потенціал невербальних експертиз	2
15	Словесні технології у правосудді. Усне й писемне мовлення у практиці юриста	2
16	Юридизація мовно-мовленневих порушень	2

17	Конфліктне функціонування мови	2
18	Мовна агресія, мовне насилля та мовний екстремізм	2
19	Лінгвістичний та юридичний статус інвективи	1
	<i>Разом</i>	45

Самостійна робота

Самостійна робота студента полягає у вивченні питань дисципліни відповідно до її робочої програми. Студент денної форми навчання (ДФН) виконує завдання за матеріалами кожного модуля і проходить поточний контроль шляхом написання та обговорення англійською мовою кожної передбаченої роботи, на підставі чого отримує певну кількість залікових балів та кредитів. У рамках самостійної роботи студент вивчає матеріал, який розглядається на практичних заняттях та готується до виконання визначених робіт. Результати цієї роботи фіксуються студентом в індивідуальному робочому зошиті (конспекті). Студент очної форми навчання письмово виконує домашню контрольну роботу та захищає її наприкінці семестру. Індивідуальні заняття з викладачем у розкладі занять не передбачено.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин
		Денна форма
1	Підготовка усних відповідей до практичних робіт	20
2	Виконання письмових робіт	10
3	Створення презентації в рамках теми «Теоретико-методологічні засади юрислінгвістики»	15
4	Підготовка до контрольного заходу	15
	<i>Разом</i>	60

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання:

на практичних заняттях:

- практична робота;
- фронтальне опитування;
- частково-пошуковий метод;
- спостереження;
- відеометод;
- майстер-клас.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді;

- творча робота;
- контрольна робота.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету. Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, тест, самостійна робота, творча робота) (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів). Підсумкова форма контролю – залік.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання мовної та мовленнєвої підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і самостійних робіт, а також підготовки дослідницьких матеріалів для презентації.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Розподіл балів, які отримують студенти

Форма контролю	Максимальна кількість балів
	Денна форма
<i>Змістовий модуль 1</i>	
Практичне заняття 1	3
Практичне заняття 2	3
Практичне заняття 3	3
Практичне заняття 4	3
Практичне заняття 5	3
Практичне заняття 6	3
<i>Всього за змістовим модулем 1</i>	18
<i>Змістовий модуль 2</i>	
Практичне заняття 7	3
Практичне заняття 8	3
Практичне заняття 9	3
Практичне заняття 10	3
Практичне заняття 11	3
Практичне заняття 12	3
<i>Всього за змістовим модулем 2</i>	18
<i>Змістовий модуль 3</i>	
Практичне заняття 13	3
Практичне заняття 14	3
Практичне заняття 15	3
Практичне заняття 16	3
Практичне заняття 17	3
Практичне заняття 18	3
Практичне заняття 19	3
<i>Всього за змістовим модулем 3</i>	21
Творча робота	11
Контрольна робота	12
Залік	20
Разом	100

Питома вага фінального (заключного) заліку в загальній системі оцінок – 20 балів. Право здавати заключний залік дається здобувачеві освіти, якій із урахуванням проміжних оцінок і максимального балу заключного заліку набирає не менше 60 балів.

Заклучний залік проводиться після закінчення вивчення дисципліни, до початку екзаменаційної сесії. Залік виставляється за результатами роботи студента в семестрі, якщо він отримав не менше 60 балів під час проміжного оцінювання. Якщо студент не отримав залік за результатами проміжного оцінювання або хоче збільшити отриманий бал, то залік виставляється за результатами підсумкової співбесіди в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

8.1. Практичне заняття

Критерії оцінювання	Бали
	Денна форма
Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок	3
Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.	2,5
Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.	2
Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.	1,5
Студент дає відповідь, що містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована	1

8.2. Контрольна робота

Критерії оцінювання	Бали
	Денна форма
Робота виконана у встановлений терміні і містить повні відповіді	12...10
Робота виконана вчасно, але містить неповні відповіді або допущені деякі неточності	9...7
Робота виконана вчасно, але містить неповні відповіді й допущені окремі помилки	6...4
Робота виконана з порушенням встановлених строків, містить неповні відповіді, допущені суттєві помилки	3...2
Контрольна робота не здана вчасно, або містить незадовільні відповіді	0...1

8.3. Творча робота

Критерії оцінювання	Бали
	Денна форма

<p>Робота виконана в установлений термін. Проект є самостійним, унікальним дослідженням, що містить особисте бачення дослідника в оригінальній формі, аргументовану підбірку використаних методів із зазначенням конкретної мети їхнього використання та отриманих за їхньої допомоги результатів, а також презентацію комплексного аналізу тексту, виконаного на високому рівні. Проект також відзначається теоретичною та практичною цінністю результатів. Ознак плагіату не фіксується. Оцінка може бути виставлена по нижній межі через наявність орфографічних і пунктуаційних помилок, технічних огріхів.</p>	<p>11...9</p>
<p>Робота виконана в установлений термін. Проект є самостійним, унікальним дослідженням, що містить резюме дослідника в оригінальній формі, підбірку використаних методів без зазначення конкретної мети їхнього використання та отриманих за їхньої допомоги результатів, а також презентацію комплексного аналізу тексту, виконаного на високому рівні, щоправда, з повним лише на 80–85 % представленням інформації. Проект також відзначається теоретичною та практичною цінністю результатів. Ознак плагіату не фіксується. Оцінка може бути виставлена по нижній межі через наявність орфографічних і пунктуаційних помилок, технічних огріхів.</p>	<p>8...6</p>
<p>Робота виконана в установлений термін. Проект є самостійним дослідженням, що містить традиційне резюме дослідника, підбірку використаних методів без зазначення конкретної мети їхнього використання та отриманих за їхньої допомоги результатів, а також презентацію комплексного аналізу тексту, виконаного на середньому рівні без повного представлення масиву змістово важливої інформації. Проект не має практичної цінності результатів. Ознак плагіату не фіксується. Оцінка може бути виставлена по нижній межі через наявність орфографічних і пунктуаційних помилок, технічних огріхів.</p>	<p>5...4</p>
<p>Робота виконана з порушенням установлених термінів. Проект є самостійним дослідженням, що містить традиційне резюме дослідника, неповну підбірку використаних методів без зазначення конкретної мети їхнього використання та отриманих за їхньої допомоги результатів, а також презентацію поверхневого лінгвістичного аналізу тексту без охоплення всіх мовних рівнів та встановлення логічного зв'язку між ними. Проект не має практичної цінності результатів. Ознак плагіату не фіксується. Оцінка може бути</p>	<p>3...2</p>

виставлена по нижній межі через наявність орфографічних і пунктуаційних помилок, технічних огріхів.	
Робота виконана з порушенням установлених термінів. Проект містить традиційне резюме дослідника, однак не має підбірки використаних методів. У ньому презентація лінгвістичного аналізу тексту представлена без будь-яких авторських пояснень або підкріплена поясненнями науковців, що видаються як авторські. Проект не має практичної цінності результатів. Є незначні ознаки плагіату. Оцінка може бути виставлена по нижній межі через наявність орфографічних і пунктуаційних помилок, технічних огріхів.	1
Робота не виконувалася	0

8.4. Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти під час заліку

19-20 балів ставиться здобувачу, який демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь і навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру;

17-18 балів ставиться здобувачу, який виявляє дещо обмежені знання навчального матеріалу, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;

15-16 балів ставиться здобувачу, який засвоїв основний навчальний матеріал, володіє необхідними уміннями та навичками для вирішення стандартних завдань, проте, при цьому допускає неточності, не виявляє самостійності суджень, демонструє недоліки комунікативної культури;

0-14 бали ставиться здобувачу, який не володіє необхідними знаннями, уміннями, навичками, науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Наочним матеріалом для занять послужать передусім графічні засоби, а саме друковано-роздатковий матеріал у вигляді ілюстративних таблиць, опорних схем, рисунків; мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, а також інтерв'ю, виступи фахівців галузі, відеоролики за їхньої участі тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях також прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу, а також різномірні лінгвістичні фактажі (текстові та відеоматеріали) та журнали «Acta Academiae Beregsasiensis, Philologica», «Folia Philologica», «Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University», «Modern Philology», «Studia linguistica».

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Артикуца Н. В. Мова права і юридична термінологія: *навчальний посібник*. 2-ге вид., змін, і доп. К.: Стилос, 2004. 277 с.
2. Гребенюк А. В. Правнича лінгвістика: поняття, мета, функції та завдання. *Вісник кримінального судочинства*. 2020. № 3-4. С.160-167.
3. Мацегора І. Л. Юридична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо-професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.
4. Правнича лінгвістика : *навч. посіб.* / Г. П. Проценко, Л. М. Шестопалова, О. Ф. Прохоренко [та ін.] ; за заг. ред. С. М. Гусарова. К. : ПАЛИВОДА А. В., 2010. 312 с.
5. Bhatia K. L. Textbook on Legal Language and Legal Writing. 2010. 526 p. https://books.google.com.ua/books?id=wg1dvc2lfcEC&printsec=copyright&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
6. Cotterill J. Language in the Legal Process. 2002. 278 p.
7. Galdia M. Legal Linguistics. Peter Lang, 2009. 434 p. https://books.google.com.ua/books/about/Legal_Linguistics.html?id=wVVXqe0cvYEC&redir_esc=y
8. Galdia M. Lectures on Legal Linguistics. 2017. 610 p.
9. Heikki E. S. Mattila. Comparative Legal Linguistics. Hampshire: Ashgate, 2006. 347 p.

Допоміжна література

10. Симоненко Л. О. Українська наукова термінологія: стан та перспективи розвитку. *Українська термінологія і сучасність: зб. наук. праць*. Київ., 2001. Вип. IV. С. 3–8.
11. Швачко С. О., Кобякова І. К. Поверхнева та глибинна структури юридичних текстів. *Право та лінгвістика: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*. 2004, Суми. С. 126–131.
12. Швелідзе Л. Д., Мельник П. В. Юрислінгвістика: українсько-англійські еквіваленти юридичних термінів. *Вчені записки ТНУ імені В. І.*

Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. 2019. Том 30 (69) № 1 Ч. 1. С. 168-174.

13. Юлінецька Ю. В., Голубова Г. В. Лінгвістичні аспекти юридизації мови. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія.* 2019. № 42 том 1. С. 175-178.

14. Engberg J. Between Text, Meaning and Legal Languages. *Linguistic Approaches to Legal Interpretation.* 2023. 206 p. <https://www.degruyterbrill.com/document/doi/10.1515/9783110799651/html?srsltid=AfmBOopg-BLNhi5tfcfJQjQXvyzruOsZ9XU4LMyjOwJLUqe7GO4A7G7Z>

15. Kibbee D. A. *Language and the law.* Cambridge University Press, 2016. 231 p.

16. *Law, Language and the Courtroom. Legal Linguistics and the Discourse of Judges.* Edited By S. Gozdz Roszkowski, G. Pontrandolfo. 2023. 268 p.

17. *Legal Linguistics Beyond Borders: Language and Law in a World of Media, Globalisation and Social Conflicts.: Relaunching the International Language and Law Association.* 2019. 384 p.

Розробник програми

Ірина ВОРЧАКОВА